

terne; de kan give Udkast til denne Bygning, og skulde den blive alt for utilfredsstillende, ja, saa er der altsaa det gode ved den, at den ligger noget tilbagetrukket inde paa den Plads og i alt Fald ligger saadan, at den ikke kommer til at ødelægge det skønne Billede, vi har nede fra Frederiksholms Kanal, enten vi nu gaar paa den ene eller den anden Side af den, for det er slet ikke Meningen, at Bygningen skal rage saa højt op, at vi kan se den dernede fra.

Der var en af de ærede Talere, der talte en Del om, hvor betydningsfuldt det er at faa Bygningen gjort smuk og anselig, set udefra; det er det vigtigste, thi der er mange flere, der ser Bygningen udefra end indefra. Ja, det er rigtigt nok, men der er alligevel en Skævhed i den Betragtning, for vi bygger ikke vore Bygninger, for at de skal fryde deres Øjne, som gaar udenfor, saa lidt som deres Øjne, som kommer indenfor. Det er godt, at det Hensyn kan forenes med de andre Hensyn, men Hovedhensynet er altid at faa opført en Bygning, som er til Nytte, som kan tjene det Formaal, vi har med den. Jeg vil altsaa sige, at det er godt, om Raadhuset er saadan, at det kan fryde Øjet for alle dem, der gaar forbi det, og det er ogsaa godt, om det kan fryde deres Øjne, som kommer indenfor, men det er ikke det første og vigtigste. Det første og vigtigste er, at denne Bygning kan tjene det Formaal, for hvis Skyld man har opført den. Bygninger er ikke Pyntegenstande i en By, ikke først og fremmest. De er noget andet, de er Nyttegenstande, og det er ogsaa saadan en Nyttegenstand, vi skal have her, en Nyttegenstand, som vi trænger haardeligen til, en Bygning, som kan skaffe disse Samlinger god Plads, saadan at de kan virke efter deres Bestemmelse, og sikre dem mod Brandfare, saadan som man nu overhovedet kan sikre Bygninger herimod. Begge de to Formaal opfylder den Bygningsordning, som jeg her har tilladt mig at foreslaa for det høje Ting.

Vanggaard: Efter den højtærede Undervisningsministers Bemærkninger kan jeg fatte mig meget kort. Dersom jeg vilde sige, at dette Lovforslag af de forskellige Ordførere her i Tinget med Undtagelse af Venstres har faaet en velvillig Tilslutning, saa vilde jeg ikke tale Sandhed. Der har jo været Kritik, og denne Kritik har været stærk, og den har vel lydt snart sagt fra alle Sider. Mindst kritisk og den, hvis Udtalelse glædede mig mest, var egentlig det ærede Medlem Hr. Sundbo, idet han fandt, at vi

først og fremmest burde løse Opgaven og ikke hænge os i, om det blev den ene eller den anden Plan, man fulgte. Jeg har taget mig for at se lidt paa, hvorledes det tidligere er gaaet med Museumsplanerne, og i min første Tale kom jeg en Del ind paa disse Planers Historie. Der er een Skæbne over dem alle — jeg vil ikke haabe, at det bliver ogsaa dennes Skæbne —: naar de kom til Behandling, blev de nedsablet, jeg vil ikke sige med satanisk Vildskab, men i alt Fald med næsten Fanatisme. Saadan er det gaaet dem alle, og vi staar her den Dag i Dag med de samme Museumsforhold, som vi havde for en Menneskealder siden, takket være denne levende Kritik. Man kan altsaa ikke sige, at der er Mangel paa Interesse. Nej, Interessen er overvældende. Det er næsten, som om den megen Interesse eller den megen Lærdom gør Folk rasende, saaledes at naar man beskæftiger sig med denne Sag, som forud interesserer, saa spredes Interessen, den farer ud i hvert sit Hjørne af Rummet; næsten enhver, der taler om denne Sag, har sin egen Plan. Derfor kan man sige, at Interessen desværre er noget spredt.

En Plan, der har samlet en Del Interesse om sig, er Kastelsplanen. Jeg nævnte i min første Tale en hel Del af de Planer, der tidligere har været fremme, deriblandt ogsaa Kastelsplanen. Nu er det netop saaledes, at de sagkyndige staar ikke enige om den. Direktøren for 1ste Afdeling, den højtansete Sophus Müller, var nærmest imod Kastelsplanen; hvis man skulde derud, vilde han have det hele ryddet, og han fandt, at der kunde tilvejebringes lige saa gode Forhold ved at bygge omkring Prinsens Palæes Have, det der nu foreslaas. Den højtærede Undervisningsminister har jo ikke omtalt Kastelsplanen med nogen stærk Uvillie, det var neppe den værste Løsning, og mange vilde altsaa mene, at det var den bedste. Dyr vilde den blive, men trods den noget fattige Tid, vi lever i, har i alt Fald for de fleste Talere Pengene ikke været det afgørende; flere har endda syntes, at det var et uanstændigt lille Beløb, disse godt 4 Mill. Kr., der foresloges anvendt. Det har altsaa ikke været det afgørende, men vi er dog nødt til i denne Tid at tage i Betragtning, at det, saaledes som den højtærede Undervisningsminister fremdrog, vilde koste henimod 4 Mill. Kr. ekstra at udflytte Militæret. Jeg har ikke som det ærede Medlem Hr. Holstein været saa grundig, at jeg er gaaet Terrænet igennem med Kastelsplanerne i Haanden, men jeg har set paa det Billede, der staar her inde i Læseværelset, og det forekom-